



Дисципліна з підготовки доктора філософії:

СТОМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

Спеціальність	«Стоматологія»
Освітньо-наукова програма	«Стоматологія», 2023
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2023-2024
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	8 кредити ЄКТС
Курс / семестр	2-3 курс / 3,4,5,6 семестри
Укладач (і)	д. мед. н., проф. ЗВО Дмитрієв М.О. к. мед. н., доц. ЗВО Чугу Т. В., prop.intmed@vnmu.edu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	професор ЗВО Шувалов С.М., професор ЗВО Шінкарук -Диковицька М.М., професор ЗВО .Поліщук С.С., доц.ЗВО Беляєв Є.В.
Місце проведення, контакти	Кафедра стоматології дитячого віку Адреса: 21028, м.Вінниця, Хмельницьке шосе, 96, телефон +380432359315 prop.intmed@vnmu.edu.ua l.v.rasputina@gmail.com

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспіранту для вивчення винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених захворювань, а саме, карієсу, некаріозних уражень, пульпітів та періодонтитів тимчасових та постійних зубів, захворювань пародонту, зубощелепних деформацій та аномалій, запальних та травматичних захворювань тканин щелепно-лицевої ділянки, висвітлюється проблематика пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформацій щелепно-лицевої ділянки у дітей.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни “Стоматологія дитячого віку ” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь в сфері стоматологічних захворювань та патологій, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну стоматологію та інші сфери життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих стоматологічного профілю.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна “Дитяча стоматологія” забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність розв’язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров’я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК11. Здатність брати участь у нарадах, професійних об’єднаннях, наукових конференціях, форумах, конгресах, засіданнях наукових товариств, стажуваннях та мобільності.

СК12. Здатність до лідерства, керування колективом. Лідерство у розробці та впровадженні інновацій у професійній стоматологічній та освітній діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Дитяча стоматологія як навчальна дисципліна закладає фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих результатів навчання згідно з ОНП третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров’я спеціальності 221 Стоматологія, освітньої програми Стоматологія, а саме:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних

досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

РН12. Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди); демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Практичні заняття	90
Самостійна роботи	90
Медична практика	60
Всього	240

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви змістових модулів і тем
1.	Основний стоматологічний інструментарій та устаткування. Анатомічна будова тимчасових і постійних зубів. Препарування та пломбування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.
2.	Основні напрямки профілактики карієсу зубів. Загальні та місцеві карієсогенні чинники. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу. Засоби та методи, оцінка ефективності.
3.	Особливості перебігу, діагностики та лікування карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.
4.	Сучасні пломбувальні матеріали, їх характеристика та вибір в практиці дитячої терапевтичної стоматології.
5.	Клініка, діагностика та диференційна діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.
6.	Вибір методу лікування в залежності від стадії розвитку зуба та форми пульпіту. Консервативний, вітальні та девітальні методи лікування: показання, методика виконання, можливі ускладнення та їх попередження.
7.	Клініка, діагностика та диференційна діагностика періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей.
8.	Сучасний ендодонтичний інструментарій, особливості ендодонтичних втручань в тимчасових зубах і постійних зубах із несформованим коренем.
9.	Захворювання пародонту у дітей. Гінгівіт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Основні принципи лікування. Вибір лікарських засобів.

10.	Захворювання пародонту у дітей. Пародонтит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Основні принципи лікування. Вибір лікарських засобів.
11.	Захворювання пародонту у дітей. Пародонтальний синдром. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Основні принципи лікування. Вибір лікарських засобів.
12.	Диференційна діагностика захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей (вірусної, бактеріальної, грибової, алергійної природи та при соматичних захворюваннях).
13.	Основні принципи лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей (вірусної, бактеріальної, грибової, алергійної природи та при соматичних захворюваннях).
14.	Гострий одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп у дітей.
15.	Хронічний одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп у дітей.
16.	Гострий одонтогенний та неодонтогенний остеомієліт щелеп у дітей.
17.	Хронічний одонтогенний та неодонтогенний остеомієліт щелеп у дітей.
18.	Гострі та хронічні запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дітей.
19.	Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.
20.	Гострі та хронічні одонтогенні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки.
21.	Гострі та хронічні неодонтогенні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки.
22.	Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей
23.	Гострі та хронічні захворювання слинних залоз у дітей.
24.	Травматичні пошкодження м'яких тканин. Опіки, відмороження.
25.	Травматичні пошкодження зубів та кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей.
26.	Пухлини та пухлиноподібні утворення м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.
27.	Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз.
28.	Злоякісні пухлини тканин ЩЛД у дітей.
29.	Вроджені вади розвитку ЩЛД. Незрощення губи та піднебіння. Короткі вуздечки губ та язика. Мілкий присінок.
30.	Етапи розвитку зубо-щелепного апарату. Морфофункціональна характеристика тимчасового, змішаного та постійного прикусу.
31.	Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за Е. Енглем та Ендрюсом.
32.	Фізіологічні та патологічні види прикусів.
33.	Клінічні та антропометричні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.
34.	Методи дослідження мовної, жувальної та дихальної функції. Шкідливі звички, їх профілактика.
35.	Фотометрія в ортодонтії. Рентгенологічні методи обстеження, телерентгенографія.
36.	Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.
37.	Біомеханіка переміщення зубів при ортодонтичному лікуванні. Класифікація сил, що використовуються при ортодонтичному лікуванні.
38.	Основні принципи лікування та профілактики зубощелепних аномалій та деформацій.

39.	Класифікації ортодонтичної апаратури. Методи лікування ортодонтичних хворих.
40.	Апаратурне лікування. Функціонально-направляюча апаратура.
41.	Аномалії окремих зубів «величини і форми, аномалії кількості зубів, надкомплектні зуби, аномалії прорізування зубів, аномалії положення зубів. Аномалії зубних дуг.
42.	Аномалії прикусу. Клініка, діагностика та комплексне лікування.
43.	Дитяче зубне протезування та ортодонтична лабораторна техніка.
44.	Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя.
45.	Заключний підсумковий семінар.Екзамен.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ - іспит ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: оцінка з дисципліни (іспит) аспіранта складається з суми поточного контролю та балів, отриманих за іспит.

Форма поточного контролю успішності навчання: сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності аспіранта із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання кожної теми (для іспиту):

Оцінка **"відмінно"** виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка **"добре"** виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка **"задовільно"** ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи (для іспиту).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок. Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену/ диференційованого заліку)
180-200	A	відмінно
170-179,9	B	добре
160-169,9	C	
141-159,9	D	задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

10. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

11. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-стоматології> дитячого віку/аспіранту

ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова)

1. Терапевтична стоматологія дитячого віку: Підручник для студентів стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів. Т.2 (видання друге, стереотипне) / Хоменко Л.О., Майданник В.Г., Голубєва І.М., Остапко О.І., Біденко Н.В., Кривонос Ю.М. / За ред. проф. Л.О. Хоменко. – К.: Книга-плюс, 2020. – 328 с.
2. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Карієс зубів та його ускладнення: Підручник для студентів ВМНЗ III - IV рівнів акредитації стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів. Т.1 (видання друге, стереотипне) / Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В., Голубєва І.М., Москаленко А.М., Шматко В.І., Любарец С.Ф., Кононович О.Ф. та ін. / За ред. проф. Хоменко Л.О. – К.: Книга-плюс, 2019. – 432 с.
3. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібік, С.Б. Костенко. -2019, 352 с.
4. Біденко Н. В., Борисенко А. В., Васильчук О. В., Волинець В. М., Воловар О. С., Голубєва І. М. та інш. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». Київ, «Книга плюс», 2019.- 401 с.
5. Біденко Н. В., Борисенко А. В., Васильчук О. В., Волинець В. М., Воловар О. С., Голубєва І. М. та інш. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». Київ, «Книга плюс», 2018.- 448 с.
6. Фліс П.С. Ортодонтія. - Вінниця: «Нова книга», 2019. - 308 с.;
7. «Современная ортодонтия» Уильям Р. Проффит – 2021. – 560 с.

Допоміжна

1. Феськов В.В. Основи менеджменту і маркетингу в стоматології: підручник (ВНЗ I-II р.а.). «Медицина», 2020 р., 192 с.
2. Каськова Л.Ф., Ващенко І.Ю., Бережна О.Е. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології // Навчальний посібник англійською мовою. Львів: ПП «Магнолія», 2019.- 204 с.
3. Сестринство в стоматології / Під загальною редакцією професора Короля М.Д. – Полтава. – ФОП Мирон І.А. – 2019. – 312с.

4. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібік, С.Б. Костенко. -2019, 352 с.
5. Н. Полонейчик. Ротационные системы в стоматологии. -2017, 177 с.
6. Стоматологія у 2х книгах. Книга 2: підручник. Н.Рожко, И.Кириленко, О.Г. Денисенко. - 2018, 992 с.
7. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія (підручник). – А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовичка та інші. – 2017. -615 с.
8. “Medical Microbiology and Immunology”. Тимків М., Корнійчук О., Павлій С. -2019. -419 с.
9. Стоматологія у 2х книгах. Книга 2: підручник. Н.Рожко, И.Кириленко, О.Г. Денисенко. -2018, 992 с.
10. “Bases of Denistry. Основи стоматології”. Маланчук В.О., Нова книга. -2018. -616 .
11. Periodonal and Oral Mucosa Diseases. Borysenko A.V. -2018. -624 с.
12. Herbert F. Wolf. Color Atlas of Dental Medicine. -2018 -580 p.
13. Cohen’s Pathways of the Pulp Expert Consult, 11 Edition – Kenneth M.Hargreaves.- 2018.-1143 p/
14. Dental Drug Reference.-Mosby.-2019.-480 p.
15. Stomatology in 2 books. Rozhko M.M.-2020.-792 p.

16. Інформаційні ресурси

1. www.meduniver.com
2. <http://www.innerbody.com/>
3. www.ncbi.nih.gov/pubmed
4. http://www.dec.gov.ua/mtd/dodatki/2014_826Gepatyty/2014_826_nakaz_Gepatyty.doc
5. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20100402_297.htm
6. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20100630_647

Силабус з дисципліни «Стоматологія дитячого віку» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Стоматології дитячого віку (протокол №12, від «10» 04 2023 року

Відповідальний за курс _____ Тетяна ЧУГУ
(підпис)

Завідувач кафедри



Микола ДМІТРІЄВ